

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519200627
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2519200627.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudcov: JUDr. Anton Jaček a JUDr. Peter Duman, v mimosporovej veci o rozvod manželstva spojenej s úpravou pomerov manželov k maloletým deťom: 1. Y. H., nar. XX.XX.XXXX, t. č. plnoletý, adresa ako otec, a 2. S. H., nar. XX.XX.XXXX, t. č. adresa ako otec, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, deti manželov - otca: P. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa Q. XXX/X, Q. O., zastúpený advokátkou: Mgr. Martina Masárová, so sídlom Záhradná 2/B, Piešťany, a matky: B. H., nar. XX.XX.XXXX, adresa P. A. N. XX, zastúpená advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Borgulová & Péteriová s.r.o., IČO: 46104020, so sídlom Farská 4, Nitra, o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k mal. deťom na čas po rozvode, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 01.10.2020, sp. zn. 9P/51/2019 - 235 - v časti úpravy styku k maloletým, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v šiestej až deviatej výrokovej vete týkajúcej sa úpravy styku matky so synom Y. na čas po rozvode mení tak, že konanie o úprave styku matky so synom Y. na čas po rozvode zastavuje.

II. Napadnutý rozsudok v šiestej až deviatej výrokovej vete týkajúcej sa úpravy styku matky s maloletým synom S. na čas po rozvode a v závislej dvanástej výrokovej vete o trovách tejto časti konania zrušuje a vec v zrušenom rozsahu vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

III. Žiaden z účastníkov konania o úprave styku matky so synom Y. na čas po rozvode nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol takto:

„Manželstvo účastníkov konania manželov P. H., nar. XX.XX.XXXX a B. H., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, ktoré bolo uzatvorené dňa XX.XX.XXXX v P. A. N., zapísané v Knihe manželstiev Matričného úradu Michal nad Žitavou vo zväzku 9., roč. 2002, na str. 24, pod por. č. 2 sa rozvádza.

Mal. deti Y. a S. sa na čas po rozvode zverujú do osobnej starostlivosti otca.

Obaja rodičia sú oprávnení zastupovať mal. Y. a S. a spravovať ich majetok.

Matka je povinná prispievať na výživu mal. Y. výživným vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15.teho dňa v mesiaci vopred do rúk otca s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Matka je povinná prispievať na výživu mal. S. výživným vo výške 75,- eur mesačne, vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred do rúk otca s účinnosťou odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Matka je oprávnená stýkať sa s mal. Y. každý párný víkend v čase od piatka od 17.00 hod. nepretržite do nedele do 16.00 hod.

Matka je oprávnená stýkať sa s mal. S. každú párnú nedeľu v čase od 10.00 hod. do 18.00 hod.

Matka je oprávnená si maloleté deti Y. a S. v stanovenom čase prevziať v mieste bydliska maloletých detí a je povinná odovzdať ich otcovi v mieste ich bydliska v stanovenom čase.

Otec je povinný maloleté deti na styk s matkou riadne pripraviť.

Zrušuje sa neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/3/2020-38 zo 14.01.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 26CoP/25/2020-77 z 27.05.2020.

Zrušuje sa neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/21/2020-38 zo 16.03.2020.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Z výsluchu manžela súd prvej inštancie zistil, že manželstvo uzatvorili v roku 2002, posledné spoločné bydlisko mali vo Q. O., kde spoločne bývali a hospodárili do 03/2019. Naposledy sa intímne stýkali začiatkom roka 2019. Za príčinu rozvratu manželstva označil skutočnosť, že mali rozdielne názory na spoločný život. Rozvrat manželstva považuje za trvalý, nemieni obnoviť manželské spolužitie. Býva spolu so synmi a svojou priateľkou v 4-izbovom rodinnom dome vo Q. O., ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Mal. Y. má 17 rokov, navštevuje 3. ročník SPŠ dopravnej v Trnave, kde sa stravuje. Syn je zdravý, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá žiadne; je dyslektik, avšak t. č. škola nepožadovala návštevu psychológa. Mal. S. má 11 rokov, navštevuje 6. ročník ZŠ, stravuje sa aj v škole. Syn je zdravý, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá žiadne; syn je dysgrafik, dyslektik a dysortografik. Otec pracuje ako mechanik, iný príjem nemá. Vlastní v BSM s manželkou rodinný dom. Z manželstva pochádzajú dve deti - Y. a S., iné deti sa za trvania manželstva nenarodili, iné vyživovacie povinnosti nemá. Z výsluchu manželky súd prvej inštancie zistil, že s manželom sa intímne nestýkajú od októbra 2018, odkedy má manžel intímnu známosť. V spoločnej domácnosti nežijú a spoločne nehospodária od 06.03.2019. Manželka nemá mimomanželskú intímnu známosť. Za príčinu rozvratu manželstva označila skutočnosť, že sa k nej manžel škaredo správal. Nikdy spoločne nehospodárili, nikdy manžel nenakupoval do domácnosti. Všetko kritizoval, napr. keď navarila, aj to, ako sa starala o deti a domácnosť. Keď im niečo kúpila, tak mi povedal, že by kúpil lepšie, pritom im nikdy nič nekúpil. Tiež nikdy nechodili spolu von, manžel chodil vždy sám, nikdy ju neinformoval kam ide a dokedy tam bude, aj keď mu telefonovala. Manžel a jeho matka ju škaredo ohovárali pred susedmi, rodinou a známymi. Pristáhovala sa za manželom do Q. O., pričom vzdialenosť od jej bydliska je XX km. Prešetrením pomerov na adrese Q. X, Q. O., bolo zistené, že ide o 4-izbový rodinný dom patriaci do BSM rodičov, v ktorom žije otec spolu s mal. Y. a t. č. aj s mal. S.. V dome majú obe mal. deti k dispozícii dve samostatné kompletne zariadené detské izby. Mal. S. a mal. Y. majú v domácnosti otca dostatok priestoru na učenie a trávenie voľného času. V čase šetrenia v domácnosti bola hygiena na požadovanej úrovni. V domácnosti otca majú mal. deti vytvorené vhodné podmienky. Detskou ošetrojúcou lekárkou mal. detí je MUDr. W. v F.. V súvislosti so zdravotným stavom mal. S. otec uviedol, že na základe diagnostikovaného ADHD ako aj dysgrafie, dyslexie a dysortografie navštívil CPPPaP v Piešťanoch, kde bol mal. S. zaradený do tréningového programu, po skončení ktorého bude reidiagnostikovaný. Matka žije spolu so svojimi rodičmi v 5-izbovom rodinnom dome, v ktorom majú deti k dispozícii samostatné štandardne zariadené detské izby. Mal. S. a mal. Y. majú v domácnosti matky dostatok priestoru na učenie a trávenie voľného času. V čase šetrenia v domácnosti bola hygiena na požadovanej úrovni. V domácnosti matky majú mal. deti vytvorené vhodné podmienky. Matka pracuje na dohodu vo firme Y. s.r.o W. a poberá dávku v nezamestnanosti. Na základe matkou avizovaných problémov otca so starostlivosťou resp. školskou dochádzkou a prospechom oboch mal. detí boli dňa 09.12.2019 vyžiadané správy zo ZŠ vo Q. O. a Strednej priemyselnej školy dopravnej v Trnave, z ktorých vyplýva nasledovné: Mal. S. je integrovaný v predmetoch slovenský jazyk a anglický jazyk, navštevuje CPPPaP v Piešťanoch, v 1. štvrtroku má 68 ospravedlnených hodín a 0 neospravedlnených,

školskú dochádzku nezanedbáva, správa sa slušne, otec aj matka sa o správanie a prospech žiaka informujú, rodičovských združení v 9/2019 a 11/2019 sa nezúčastnili. Mal. Y. sa správa slušne, v tomto školskom roku má značne zhoršený prospech zo slovenského jazyka a komunikačných technológií, otec aktívne mal. Y. napomáha (zabezpečenie doučovania z konkrétnych predmetov), komunikácia s rodičmi je takmer žiadna. Zo správy o prešetrených pomeroch z 18.09.2020 súd prvej inštancie zistil, že s maloletými bol vykonaný pohovor s poukazom na obsah §116 CMP so súhlasom otca bez jeho prítomnosti. Obaja maloletí boli oboznámení s predmetom pojednávania a vzali ho na vedomie. Maloletý Y. k veci uviedol nasledovné: „Naposledy som bol s mamou v nedelu (13.09.2020) a vôbec pomaly so mnou nekomunikovala. Celkovo bola tichá. Chcem, aby to zostalo tak ako to je, čiže bývať chcem u taty a s mamou sa stretávať podľa toho, ako sa s rodičmi dohodnem. Úprimne, mama ma vôbec nekontaktuje. Za celú „koronu“ ani slovo, ani raz nezavolała. To je všetko.“ Maloletý S. k veci uviedol nasledovné: „Naposledy mamina prišla minulý týždeň v nedelu, lebo babka mala 60-tku a som si istý, že nás s bratom chcela vidieť babka a dedko, tak mama pre nás prišla. Predtým som mamu nevidel dlho. Nevieť presne koľko, ale bolo to dlho. Už si ani nepamätám, kedy mi mama naposledy volala. Chcem, aby to zostalo tak ako to je. Bývať chcem u taty a s mamou sa chcem stretávať, tak ako doteraz. Nevieť prečo mama nechodí za nami. Tato sa mi vážne dosť venuje. Teraz mi kúpil lis na jablká, aby som si mohol robiť džús. Toto ma baví, tatino ma všeličo učí napríklad niečo opraviť, pomáhám mu. To je všetko.“ Prešetrením pomerov na adrese Q. X, Q. O., bolo zistené, že v dome majú obe mal. deti k dispozícii dve samostatné kompletne zariadené detské izby. Otec uviedol, že rodičovská komunikácia s matkou je minimálna až žiadna. Obe mal. deti boli s matkou v osobnom kontakte na rodinnej oslave, kedy si matka po maloletých prišla. Podľa slov otca je matka s maloletými v minimálnom telefonickom kontakte. Otec trval na svojom písomne podanom návrhu, bude žiadať zveriť obe mal. deti do svojej osobnej starostlivosti, matku zaviazať prispievať na výživu oboch mal. detí sumou 280,- Eur a styk matky s mal. deťmi neupravovať, keďže podľa slov otca matka t. č. nevyužíva stretávanie s mal. deťmi ani v rozsahu určenom neodkladným opatrením. Z rozhodnutia z 03.01.2020, posudku z 19.12.2019, odpovede z 19.12.2019 súd zistil, že mal. Y. navštevoval v šk. r. 2019/2020 2. ročník strednej školy v Trnave, mal. S. 5. ročník základnej školy, bol integrovaný so špeciálnymi vývinovými poruchami dyslexia, dysortografia, dysgrafia. Vykonaným dokazovaním výsluchom otca, správou kolízneho opatrovníka z 28.02.2020 a 18.09.2020, rozhodnutím z 03.01.2020, posudkom z 19.12.2019, odpoveďou z 19.12.2019 mal súd za preukázané, že mal. Y. navštevoval v šk. r. 2019/2020 2. ročník strednej školy v Trnave. Mal. Y. je zdravý, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá žiadne; je dyslektik. Mal. S. má 11 rokov, navštevuje 6. ročník ZŠ, stravuje sa aj v škole, je zdravý, zdravotné problémy vážneho charakteru nemá žiadne; syn je dysgrafik, dyslektik a dysortografik. Obaja rodičia majú iba vyživovaciu povinnosť k mal. Y. a S..

3. Prvoinštančný súd napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 180, § 337 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 52 a 100 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a § 18, § 19 ods. 1, § 22, § 23 ods. 1 a 2, § 24 ods. 1, 3 a 4, § 25 ods. 1, § 28 ods. 1 a 2, § 62, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZoR“) s tým, že návrh manžela na rozvod manželstva účastníkov konania je podaný dôvodne, keďže manželstvo účastníkov konania je trvalo a vážne rozvrátené, dlhodobo si neplní svoj účel, ktorý spočíva vo vytváraní zdravého rodinného prostredia vhodného na výchovu dieťaťa, ako aj v prostredí, kde manželia žijú vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujú si navzájom pomoc a podporu, keďže manželia sa intímne nestýkajú, nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nezabezpečujú starostlivosť o mal. Y. a S.. Obaja manželia pritom ani v priebehu konania neobnovili manželské spolužitie. Vzhľadom na intenzitu rozvratu manželstva účastníkov a vyššie uvedené tu ani nie je predpoklad, že by k obnoveniu manželského spolužitia mohlo dôjsť. Rozvrat manželstva je hlboký a trvalý a toto manželstvo je len formálnym zväzkom, ktorý si neplní svoje funkcie. Prvoinštančný súd prihliadol i na záujem mal. detí, keď po vykonaní dokazovania dospel k záveru, že rozvod manželstva nie je v rozpore s ich záujmami, keďže starostlivosť o mal. deti v r. 2020 zabezpečoval výlučne manžel. Súd zároveň rozhodol o úprave pomerov manželov na čas po rozvode k mal. Y. a S.. Otec sa riadne stará o obe mal. deti, pričom má vytvorené riadne podmienky vhodné pre zabezpečenie osobnej starostlivosti, ktorej výkon otcom matka v závere konania nenamietala. Preto súd prvej inštancie mal. Y. a S. so súhlasom matky, ako aj kolízneho opatrovníka, zveril do osobnej starostlivosti otca, čo je v súlade aj s vyjadreným názorom oboch mal. detí. Zároveň súd prvej inštancie určil, že obaja rodičia sú oprávnení zastupovať maloletých a spravovať ich majetok, keďže ani jeden z rodičov nebol obmedzený, resp. pozbavený rodičovských práv a ani jeden z rodičov netvrdil, že by existoval dôvod, pre ktorý by iba sám mal zastupovať maloletých a spravovať ich majetok. Pri určení vyživovacej povinnosti otcovi k mal. Y. a k mal. S. vychádzal z preukázaných skutočností, prihliadajúc

na odôvodnené potreby maloletých, ako aj na možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Matka navrhla určenie výživného vo výške 100,- Eur mesačne pre mal. Y. a vo výške 75,- eur mesačne pre mal. S., s čím súhlasil otec, ako aj kolízny opatrovník. Prvoinštančný súd preto rozhodol v tomto zmysle. Takto určené výživné je aj v súlade so zaužívanou súdnou praxou Krajského súdu v Trnave, v zmysle ktorej platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 20 - 30 % jeho čistého príjmu s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Matka navrhla upraviť jej styk s mal. deťmi tak, že bude oprávnená sa s nimi stýkať každý párný víkend v čase od piatka od 17:00 h do nedele do 16:00 h Otec navrhol upraviť styk matky s mal. deťmi tak, že bude oprávnená sa stretávať s mal. Y. každý párný víkend v čase od piatku od 17:00 h do nedele do 16:00 h a s mal. S. každý párný víkend v nedeľu od 10:00 h do 18:00 h. Pri rozhodovaní súdu vo veci starostlivosti o maloleté dieťa je prioritným hľadiskom záujem maloletého dieťa, pričom s prihliadnutím na vyslovený názor oboch mal. detí, ako aj doterajší priebeh styku mal. detí s matkou a stanovisko kolízneho opatrovníka súd prvej inštancie upravil styk matky s mal. deťmi tak, ako je to uvedené vo výroku berúc pritom zreteľ na právo maloletých na udržiavanie pravidelného osobného styku s matkou, s ktorou nežijú v spoločnej domácnosti, zohľadňujúc tiež vek maloletých, ako aj ich objektívny záujem udržiavanie vzťahu medzi nimi a matkou. Keďže rozsudkom súd prvej inštancie vyhovel návrhom rodičov vo veci samej, bez návrhu zrušil neodkladné opatrenie Okresného súdu Piešťany, č. k. 13P/3/2020-38 zo 14.01.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č. k. 26CoP/25/2020-77 z 27.05.2020, a neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Piešťany, č. k. 9P/21/2020-38 zo 16.03.2020. Napokon vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP a domáhala sa, aby ho odvolací súd zmenil tak, že matka je oprávnená sa stýkať sa mal. S. každý párný víkend v čase od piatka od 17:00 h nepretržite do nedele do 16:00 h, matka je oprávnená si maloleté deti Y. a S. v prvom párnom týždni v mesiaci v stanovenom čase prevziať v mieste bydliska maloletých detí a odovzdať ich otcovi v mieste ich bydliska v stanovenom čase a otec je povinný maloleté deti Y. a S. v druhom párnom týždni v mesiaci v stanovenom čase odovzdať matke v mieste jej bydliska a prevziať ich späť od matky v mieste jej bydliska v stanovenom čase.

5. Po prvé matka namietala, že súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Po tom, ako matka pochopila, že v tomto konaní má na vrch otec, súhlasila so zverením maloletých do jeho starostlivosti a súhlasila s návrhom otca z 18.06.2020 na úpravu styku s maloletými deťmi tak, že je oprávnená sa s nimi stretávať každý párný víkend od piatku 17:00 h do nedele do 16:00 h. Dňa 18.08.2020 prevzala predvolanie na pojednávanie vytyčené na deň 01.10.2020 o 10:15 h, na ktorom mala byť uzatvorená rodičovská dohoda tak, ako ju navrhla advokátka otca vo vyjadrení z 18.06.2020, s ktorou matka súhlasila. V ten istý deň (18.08.2020) požiadala advokátka matky o odročenie tohto pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania na Okresnom súde Nové Zámky. Zároveň ospravedlnila svoju, ako aj matkinu neúčast' na tomto pojednávaní z dôvodu, že matka odmietla iného advokáta a nechcela sa zúčastniť pojednávania bez prítomnosti svojej advokátky. Dňa 28.09.2020 o 15:04 hod. (v podstate 2 dni pred pojednávaním) prevzala advokátka matky od prvoinštančného súdu upovedomenie o tom, že súd žiadosť o odročenie pojednávania neakceptuje, hoci v praxi súdov je takéto skoré požiadanie o odročenie z dôvodu kolízie pojednávania bežne akceptované. Následne dňa 29.09.2020 podala advokátka matky vyjadrenie, v ktorom uviedla záverečný návrh, ktorý bol súladný s posledným písomným návrhom otca v konaní a oznámila súdu prvej inštancie, že ospravedľňuje svoju účasť na pojednávaní dňa 01.10.2020, ako aj účasť matky. Na pojednávaní súd prvej inštancie zaujato skonštatoval do zápisnice, že „manželka prostredníctvom svojej zástupkyne neúčasť jej zástupkyne na pojednávaní riadne písomne ospravedlnila, nepožiadala o odročenie pojednávania“, čo je v rozpore so skutočnosťou, keďže o odročenie pojednávania žiadala advokátka matky hneď po jeho vytyčení dňa 18.08.2020. S odkazom na § 183 ods. CSP: sa domnievala, že konaním súdu prvej inštancie došlo k porušeniu procesných práv strany sporu, keďže súd upovedomil stranu, že neuznáva dôvody žiadosti o odročenie pojednávania, po 40 dňoch od písomnej žiadosti a 2 dni pred pojednávaním. Navyše strana sporu - matka trvala na osobnom zastúpení svojej advokátky v citlivej rodinnoprávnej veci. Nebolo možné dodržať lehotu na prípravu pojednávania v zmysle § 178 CSP na účely substitučného zastúpenia. Ďalším procesným pochybením súdu prvej inštancie na pojednávaní dňa 01.10.2020 bolo, že po tom, ako advokátka otca zmenila návrh na úpravu styku s maloletými deťmi v rozpore s jej vyjadrením zo dňa 18.06.2020 a súhlasným návrhom matky zo dňa 29.09.2020, súd prvej inštancie nepristúpil k odročению

pojednávania, na ktorom sa k takémuto zmenenému návrhu nemala matka možnosť vyjadriť. Aj napriek tomu, že tu boli dôvody na odročenie pojednávania z dôvodu zmeny návrhu na strane otca bez možnosti vyjadrenia sa matky k takémuto návrhu, prvoinštančný súd v pojednávaní pokračoval bez prítomnosti matky, ukončil dokazovanie vo veci a na pojednávaní vyniesol rozsudok, v ktorom okrem iného vyhovel zmenenému návrhu na úpravu styku matky s maloletým S., a to bez náležitého odôvodnenia.

6. Druhou odvolacou námietkou matka súdu prvej inštancie vytykala, že jeho rozsudok vychádza z nesprávneho skutkového ako aj právneho posúdenia veci. Napadnuté rozhodnutie týkajúce sa samotnej úpravy styku je v rozpore s ustálenou rozhodovacou súdnou praxou a v rozpore s ustanovením § 24 ods. 4 ZoR. V prvom rade je rozhodnutie úpravy s oboma deťmi v rozličných časoch absolútne neštandardným rozhodnutím vzhľadom na to, že maloletí sú už relatívne samostatní a veľkí. Pokiaľ súd upravil styk Y. s matkou na celý každý druhý víkend, je toto rozhodnutie nepodstatné, keďže po dosiahnutí jeho plnoletosti je už prakticky nevykonateľné. Napriek tomu je zarážajúce a súd neodôvodnil prečo neupravil aj styk mal. S. s matkou na každý druhý celý víkend, ale len na nedeľu. Pokiaľ by Y. nedosiahol plnoletosť, bola by v prvom rade takáto úprava absolútne šikanózna pre matku, ktorá by mala cestovať pre Y. v piatok po práci 70 km do O. a 70 km späť do svojho terajšieho bydliska a potom v nedeľu ráno by mala cestovať opäť 70 km do O. pre S. a však už v ten istý deň by mala vrátiť späť otcovi Y. do 16:00 h a o dve hodiny neskôr by mala vrátiť späť otcovi S.. Nie je jasné, kde má matka v nedeľu tráviť čas so svojimi synmi, či má cestovať do P. A. N. a vzápätí o pár hodín sadnúť s oboma do auta, aby bola o 16:00 h vo Q. O. a pre S., ktorého ma vrátiť o dve hodiny neskôr sa už nestihne otočiť. Takéto rozhodnutie súdu (na návrh advokátky otca) je výsmechom matke, ktorá sa nepodriadila a dovolila si neprísť na vytýčené pojednávanie. Toto rozhodnutie je absolútne v rozpore s dobrými mravmi, ako aj so zákonom o rodine, ako aj bežnou rozhodovacou praxou a šikanózne. Navyše uvedený výrok súdu prvej inštancie nebol v rozsudku absolútne odôvodnený, keďže prvoinštančný súd odôvodnenie zhrnul do jednej všeobecnej vety v časti bode 41. Styk matky s maloletým S., určený v napadnutom rozsudku je v rozpore so ZoR a Dohovorom o právach dieťaťa. Takýto styk porušuje právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Styk matky s maloletým dvakrát mesačne v trvaní spolu len 20 hodín mesačne je absolútne nevyvážený. Takéto stretávanie matky s dieťaťom je porušovaním základných práv dieťaťa, ako aj matky a môže viesť k odcudzeniu matky a dieťaťa. Je neprípustné, aby dieťa nemalo možnosť vytvárať si trvalé citové väzby na rodiča, ktorému nie je zverené do výchovy. Maloletý S. má už dostatočný vek na to, aby trávil s matkou čo najviac času, a to podľa okolností ktoré to umožňujú. Keďže matka momentálne býva v obci vzdialenej 70 km od jeho trvalého pobytu, nie je možné aby stretávanie prebiehalo vo väčšej frekvencii, ako každý druhý víkend. Matka je zamestnaná a rada by trávila so svojim synom viac času, čo vyplýva aj z toho, že sa počas konania o rozvode snažila, aby maloletý bol zverený do jej starostlivosti, ktorú istý čas bez problémov aj zabezpečovala. Napriek okolnostiam a udalostiam, ktoré sa udiali počas rozvodového konania, však nebola matka schopná presvedčiť svojho syna ovplyvneného jeho otcom, aby žil práve s ňou. To však neznamená, že pokiaľ bude žiť maloletý so svojim otcom, má súd právo obmedziť stretávanie matky s maloletým na maximálne 20 hodín mesačne. Takéto rozhodnutie je neprimerané. Počas rozvodového konania bolo preukázané, že matka žije v domácnosti spolu so svojimi rodičmi a má vytvorené vhodné podmienky v tejto domácnosti aj pre život pre svojich synov. Matka je riadne zamestnaná a dobrovoľne prispieva na výživu svojich synov, o čom svedčí aj dohoda rodičov o výške výživného, ktorá zodpovedá možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom matky. Skutočnosti, ktoré uviedli maloletí pri zisťovaní ÚPSVaR Piešťany, sú taktiež ovplyvnené tým, že otec sa vždy všemožne snažil vplyvať na synov tak, aby sa odvracali od matky. Od odchodu matky zo spoločnej domácnosti, synovia pociťovali smútok a nepochopenie z toho, že ich matka opustila. Matka nevedela nikdy synom dostatočne vysvetliť svoje rozhodnutie, hoci v podvedomí museli tušiť dôvody rozvratu manželstva rodičov. Napriek všetkému ostali žiť vo svojom domove, kde vyrastali a priklonili sa na stranu otca, ktorý svojou manipuláciou dokázal chlapcov postaviť proti vlastnej matke. Toto bol aj dôvod, prečo sa matka viackrát vyhýbala jeho prítomnosti a mala problém vôbec pricestovať pre chlapcov do prostredia, na ktoré má tak negatívne spomienky. Navyše pri každom preberaní sa musela vysporiadať s negatívnymi verbálnymi útokmi otca, ktoré ťažko znášala. Toho dôvodom bola aj skutočnosť, prečo chodil pre deti starý otec. Nie je pravdou, že matka synov dlhodobejšie nekontaktovala. Matka sa snažila viackrát dovolať na mobil svojich synov, ktorí jej telefonáty nedvíhali. Aj počas druhej vlny koronakrízy na jeseň tohto roku, keď bol obmedzený pohyb obyvateľstva, otec nedovolil synom ísť navštíviť matku, nešiel so synmi na testovanie a takto znemožnil dlhší čas styk maloletých s matkou. Pri poslednom stretnutí v novembri, ktoré sa uskutočnilo počas celého víkendu s oboma synmi, všetko prebiehalo v poriadku, matka synom kúpila darčeky k narodeninám a prežili spolu

príjemné chvíle. Postupne sa začína znovu obnovovať dôvera medzi matkou a starším synom, ktorý je však pre správanie sa mladšieho významný, keďže mladší syn sa vidí v staršom bratovi, kopíruje jeho správanie a prístup k matke. Advokátka matky odkázala na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 15CoP/10/2016 a Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6CoP/22/2015.

7. V rámci tretej odvolacej námietky považovala matka za nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie v ôsmej výrokovej vete napadnutého rozsudku z dôvodu nesprávneho posúdenia skutkového stavu. Matka býva vo vzdialenej obci a dochádzanie a vozenie detí je časovo náročné a finančne nákladné. Preto matka navrhuje, aby bola oprávnená si maloleté deti Y. a S. v prvom párnom týždni v mesiaci v stanovenom čase prevziať v mieste bydliska maloletých detí a odovzdať ich otcovi v mieste ich bydliska v stanovenom čase a aby bol otec povinný maloleté deti Y. a S. v druhom párnom týždni v mesiaci v stanovenom čase odovzdať matke v mieste jej bydliska a prevziať ich späť od matky v mieste jej bydliska v stanovenom čase.

8. Advokátka otca sa k odvolaniu matky vyjadrila tak, že jej právo na spravodlivý proces nebolo porušené, pretože kým matka nemala k dispozícii vyjadrenie súdu prvej inštancie o tom, že jej žiadosť o odročenie pojednávania nebola akceptovaná, bola si vedomá skutočnosti, že pojednávanie je nariadené a zrušené nebolo. Do rozhodnutia súdu prvej inštancie mala matka možnosť sa so synmi kedykoľvek stretnúť a otec stretávaniu nebránil. Napriek tomu záujem matky bol minimálny. Práve jej konaním došlo k narušeniu pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s oboma a rodičmi. Vyjadrenie matky je značnom rozpore s jej dlhodobým správaním. Túto skutočnosť má preverenú aj kolízny opatrovník, ktorý odporučil opraviť styk tak, ako je upravený v napadnutom rozsudku. Ak matka nie je schopná uprednostniť záujem detí pred svojimi vlastnými záujmami a prísť po deti do miesta ich bydliska, hoci do obce opakovane chodí za kamarátkou, nie je schopná zabezpečovať dostatočnú starostlivosť o maloletého S. a styk tak, ako je upravený v napadnutom rozsudku, nie je na škodu maloletému. Otec vždy rešpektoval názor a záujem maloletého S. a ak by tento deklaroval záujem byť s matkou vo väčšom rozsahu, otec voči tomu nemá výhrady, ako to potvrdil opakovane už aj pred vydaním rozsudku.

9. Otec sa k odvolaniu matky vyjadril tak, že nie je pravdou, že počas konania vznikol zo strany otca enormný tlak na súd v podobe neustálych návrhov na vydávanie neodkladných opatrení, ÚPSVaR Piešťany, ako aj na deti. Prvý rok po odchode matky zo spoločnej domácnosti táto mala s deťmi (hoc aj bez znaleckého dokazovania a súdnej úpravy styku) umožnený pravidelný kontakt s oboma deťmi, a to na základe ich vzájomnej dohody. Matka, či starí rodičia z matkinej strany kontaktovali telefonicky deti a dohodli sa, kedy a na aký dlhý čas chcú ísť k matke na návštevu a otec tomu nikdy nebránil. Vždy šlo o vzájomnú dohodu a záujem detí s ohľadom na ich plánovaný program, či povinnosti. Počas letných prázdnin (2019) deti strávili v domácnosti matky mesiac, boli spolu so starými rodičmi, matkou a strýkom na týždeň v Maďarsku na dovolenke. Nebol v tomto smere žiaden problém zo strany otca. Všetko fungovalo normálne do času, keď deti odišli 25.12.2019 k matke na vianočné prázdniny s tým, že ich otec príde 30.12.2019 vyzdvihnúť (na základe vzájomnej dohody). V ten deň šiel domov iba Y., S. prejavil záujem u matky so starými rodičmi zostať až do nového roku, neskôr do konca prázdnin. Dňa 07.01.2020 matka telefonicky kontaktovala otca (ktorý bol v tom čase v práci), že syna S. (bez vedomia otca) prehlásila do novej školy v mieste jej bydliska, že ho prišla počas neprítomnosti otca z domu odsťahovať a odteraz bude bývať u nej. Toto bolo maximálne nekorektné s ohľadom na benevolentnosť otca v predchádzajúcom, takmer rok trvajúcim období, keď sa matka s deťmi mohla stretávať prakticky kedykoľvek, bez námietok otca (a to aj bez existencie úpravy styku s maloletými deťmi). Y. povedal, že matka sa snažila pri sťahovaní syna S. presvedčiť aj jeho, aby sa odsťahoval spolu s ním, s čím on nesúhlasil a S. bol evidentne nahnevaný, že nejde (keďže mu matka toto sľúbila - že pôjde s nimi aj Y.). Otec šiel okamžite za synom do miesta bydliska matky, ten sa s ním už zrazu nechcel rozprávať, odmietal relevantne zdôvodniť, prečo sa zrazu takto rozhodol - keďže odchádzal iba na prázdniny. Dieťa bolo evidentne zmanipulované matkou, keďže do jeho odchodu k matke na vianočné prázdniny bolo v domácnosti všetko v poriadku a S. nemal záujem bývať s matkou. Otec bol z tohto dôvodu nútený podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia, keďže chcel mať zabezpečený kontakt so synom, žiadal zverenie syna do opatery. Po následnom vyšetrení na ÚPSVaR bolo toto uzavreté s tým, že syn S. chce zostať v opatere matky, avšak trval na stretávaní sa s otcom každú druhú stredu po vyučovaní a tiež každý druhý víkend chcel stráviť s otcom. Avšak po vydaní neodkladného opatrenia matka ani raz v zmysle rozhodnutia neumožnila otcovi kontakt so synom. Opakovane v čase návštev kontaktoval matku, že si pre syna príde, neprichádzala žiadna odpoveď. Opakovane za synom chodieval v zmysle úpravy styku, avšak hneď prvýkrát matka pred jeho príchodom odišla so synom na neznáme miesto, ani

jej otec sa jej nevedel dovolať. Otec čakal pred miestom bydliska asi 2 hod. aj spolu so svokrom, ktorý sa naďalej opakovane snažil dovolať matke, ale bezvýsledne. Otec opakovane prichádzal pre syna, aj s Y., avšak zo strany matky mu nebolo ani raz umožnené so synom hovoriť, vidieť ho a už vôbec mu nebolo umožnené si v zmysle rozhodnutia vziať syna so sebou či už na výlet, alebo na víkend domov. Neskôr matka umožnila aspoň Y. vstup do domu a možnosť stráviť s bratom nejaký čas. Svojím konaním tak opakovane marila výkon úradného rozhodnutia, keď bezdôvodne odopierala nielen otcovi, ale aj synovi S. ich vzájomný kontakt s cieľom dosiahnuť odcudzenie. Ako sa neskôr S. vyjadril, matka od neho chcela, aby zostal žiť s ňou s tým, že už viac za otcom, ani do domu, v ktorom vyrástol, a teda ani za celou rodinou z Q. O. nepôjde. Otec opakovane syna kontaktoval telefonicky, či správami. Buď nik nezdvíhal, alebo neodpovedal. Párkrát syn zdvihol (ako neskôr uviedol, v neprítomnosti matky mal zakázané komunikovať telefonicky s otcom, dokonca mu údajne kontrolovala telefón po návrate z práce). Pri jednom takomto hovore mu otec hovoril, že poňho príde a pôjdu spolu do mesta napr. na zmrzlinu, pričom S. sa tešil a dohodol s ním, zrazu sa spojenie prerušilo (evidentne matkou) a pri následnom hovore sa už S. vyjadril, že s ním pôjde, ale nie za hranice obce (evidentne slová matky, keďže dieťa v jeho veku také slovné spojenie ani nepozná). Avšak realita bola taká, že keď otec v zmysle rozhodnutia a dohody prišiel, matka mu opäť kontakt neumožnila. Pri ďalšom pokuse o kontakt so synom, keď Y. vzal na návštevu brata aj svojho psa, matka pustila syna aj psa do domu za S., otcovi zase odoprela kontakt. Deti mali záujem ísť psa vyvenčiť, porozprávať sa zrejme bez dohľadu matky, s čím ona rezolútne nesúhlasila (pravdepodobne sa bála, že v jej neprítomnosti by S. bratovi povedal o manipuláciách z jej strany). Napriek tomu deti šli so psom von, pričom otec zostával naďalej pred domom a matka tiež. O chvíľu na miesto dorazila policajná hliadka, legitimovala otca a žiadala uviesť dôvod jeho prítomnosti na mieste, čo vysvetlil tým, že prišiel navštíviť svojho syna a ten je teraz s bratom na prechádzke so psom. Matka políciu požiadala, aby šli spolu s ňou deti hľadať (čo v danej situácii nemalo žiadnu logiku). Polícia ju vzala do auta a po čase sa vrátili zase pred dom, pričom sa stretli pred domom s prichádzajúcimi deťmi. Policajt sa pýtal Y. na účel jeho prítomnosti, vraj dostali informáciu, že prišiel svojho brata uniesť, čo nebola vôbec pravda. Toto veľmi Y. nahnevalo. Následne matka odišla s S. do domu a Y. s otcom domov. Otec prišiel na ďalšiu návštevu syna S. spolu s Y.. Matka v tom čase bola v práci, tak ho svokor pustil do domu za synom S.. Spoločne opravovali počítač a strávili spolu čas rozhovorom za prítomnosti svokra, S. o dôvodoch, prečo chce zostať s matkou, nechcel hovoriť. Na nasledujúcej návšteve matka opäť trvala na tom, že S. nemá záujem sa s otcom stretnúť, či komunikovať a odmietala kontakt otca so synom. S. však záujem prejavil a napriek ráznemu nesúhlasu matky si vzal niekoľko vecí a odišiel s otcom a bratom domov na víkendovú návštevu. V deň návratu k matke sa tam však odmietal vrátiť, keďže nasledujúci týždeň boli jarné prázdniny a túžil zostať po dlhšej dobe doma s rodinou. Otec ho preto doviezol v súdom stanovený čas k matke, kde sa jej S. spýtal, či môže ostať u otca, s čím opätovne nesúhlasila. S. si však bol vziať ďalšie veci a odmietol sa vrátiť k nej domov s tým, že odchádza na prázdniny k otcovi. Počas času u otca si uvedomil, že kým býval s ním v domácnosti, mohol tráviť čas aj s matkou a starými rodičmi kedykoľvek, podľa ich dohody. No keď žil s matkou, tá ho postavila do situácie, keď sa musel rozhodnúť len pre ňu a jej rodinu s tým, že viac už s otcom a jeho rodinou nebude. To však S. nechcel, v čase, keď sa rozhodol u matky zostať, nevedel, že toto bude matka od neho vyžadovať. Bol smutný, chýbal mu otec, brat, starí rodičia z otcovej strany, bratranec, kamaráti atď. Preto sa rozhodol, že chce znova zostať bývať s otcom, ktorý nikdy nemal problém umožniť mu stretnúť sa s matkou, ak mal záujem. Keďže táto situácia vyžadovala právnu úpravu, bol otec opäť nútený podať návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Situáciu skomplikovala matka, ktorá bez vedomia a súhlasu otca prehlásila syna do školy v mieste jej bydliska, rovnako mu zmenila aj trvalé bydlisko bez vedomia a súhlasu otca. S. preto po návrate domov nemohol ani navštevovať školu. Otec preto prišiel za matkou spolu s deťmi, mal vypracovanú dohodu - súhlas na zmenu školy, aby S. mal zabezpečenú povinnú dochádzku, toto však ona odmietala. Otec sa pýta teda, kde vidí matka najlepší záujem dieťaťa. Súčasťou návrhu na vydanie neodkladného opatrenia bolo zverenie detí do starostlivosti otca, tiež žiadosť o nahradenie súhlasu matky so zmenou školy. Zo strany otca nedochádzalo k žiadnemu, matkou uvádzanému enormnému tlaku na súd, či ÚPSVaR, či deti. Deti nikdy neboli žiadnym spôsobom manipulované proti matke zo strany otca, práve naopak, bola im ponechaná slobodná vôľa v otázke či a kedy a na aký dlhý čas pôjdu za matkou a starými rodičmi, čoho sú si obe deti vedomé. Zo žiadneho správania otca nie je zrejme žiadna snaha o vymazanie matky zo života detí. Práve matka bola tá, ktorá manipuláciami presvedčila syna S., aby u nej zostal, pričom si nebol vedomý dopadov na svoj život. S. sa odsťahoval z domácnosti matky dňa 14.02.2020. Matka mu vyčítala, že jej „zobral nádej“, v zmysle, že zo svojho života vymaže otca s celou jeho rodinou. Toto je hrubé porušovanie základných práv dieťaťa, keďže dieťa má právo na kontakt a vzťah s oboma rodičmi a rodinou, v ktorej od malička vyrástalo a bolo napríklad so starou mamou v takmer každodennom kontakte, keďže mu pomáhala aj s učením a úlohami. Otec nemá

vedomosť o tom, že by bola matka v manželstve celé roky nešťastná, že by trpela a odišla ako psychicky týraná žena. Ak ju niekto psychicky týral, tak to rozhodne nebol otec. Samotné deti si veľmi dobre pamätajú, ako fungovalo manželstvo rodičov, keď matka bola viac nezamestnaná, ako zamestnaná, keď jedli len suchý chlieb, hoci mali plnú chladničku a mrazničku (keďže matke sa nechcelo variť), keď im matka obom zobrala značnú finančnú čiastku (ich úspory), ktoré im dodnes nevrátila, hoci tieto peniaze opakovane od nej žiadali vrátiť. Pamätajú si, ako matka opakovane začínala hádky a kričala na otca a nie naopak. Tiež neporiadok, ktorý v ich dome panoval, keďže matka mala laxný prístup k hygiene a čistote domácnosti. Otec platil všetky účty a poplatky aj deťom, tiež pôžičku a hypotéku, potraviny, potreby pre deti, ktoré si samé dodnes pamätajú, že matka nikdy nemala peniaze. Keď aj pracovala a ešte si pýtala a dostávala ďalšie financie od svojich rodičov a v domácnosti tie peniaze nikdy nevideli, ako uviedli, nevieme, čo s nimi robila, kam ich dávala. Matka uvádza, že v období december až január 2020, keď v jej domácnosti žil S., všetko fungovalo dobre. No aj jej otec otcovi povedal, že je to on, ktorý musí ráno S. nútiť chodiť do školy, on, ktorý zväčša robí domáce úlohy s S., aké je to náročné, keď sa učiť nechce, čítať nechce a podobne. Väčšinu starostlivosti o dieťa v tom čase zastával starý otec, nie matka, to potvrdil aj S.. Matka v odvolaní často uvádza protichodné tvrdenia, keď v jednom bode uvádza, že „...S. opäť zo strachu a sklamania dominantného otca zmenil svoj pohľad a vrátil sa do prostredia kde vyrastal.“ Následne uvádza, že si vyberajú „...jednoduchšiu cestu v prítomnosti benevolentného otca.“ Otec sa pýta, či je dominantný, alebo benevolentný. Matka by si toto mala v sebe konečne vysporiadať. Čo sa týka matkou uvádzaných skutočností o prevzatom predvolaní na pojednávanie, o ich žiadosti o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania advokáta na Okresnom súde Nové Zámky, a o spôsobe vybavenia nemá otec žiadnu vedomosť, keďže nenahliadal do spisu. Pravdivosť týchto tvrdení si súd ľahko v spise dohľadá. Otec má vedomosť o tom, že na pojednávanie sa nedostavila ani matka, ani jej advokátka s tým, že tá bola ospravedlnená a uviedla súdu, že matka nemá problém, aby sa zúčastnila pojednávania bez prítomnosti jej advokátky. Nemá vedomosť o tom, či sa matka súdu vôbec riadne a dôvodne z neúčasti na pojednávaní ospravedlnila. Matka ďalej namietala rozhodnutie súdu týkajúce sa samotnej úpravy styku, ktoré je podľa nej v rozpore so zákonom o rodine, ktorý hovorí, že: „Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.“ Z vyššie uvedeného je zrejmé, že otec aj bez upozornenia na zákon o rodine toto rešpektoval a žiadnym spôsobom nebránil v kontakte detí s matkou. Naopak, práve ona bola tá, ktorá bránila kontaktu maloletého syna S., keď sa otec 25.12.2019 videl so synom pri odchode k matke a vzal si ho domov na návštevu v zmysle rozhodnutia až 14.02.2020 (za absolútneho nesúhlasu matky, s výslovným želaním syna). Matka bola tá, ktorá absolútne porušovala práva dieťaťa aj práva otca na pravidelný, rovnocenný kontakt s obidvoma rodičmi. Tiež trvala na tom, aby syn S. vymazal otca zo svojho života. S. už v minulosti v rámci vypočutia na ÚPSVaR a u psychologičky hovoril o tom, že matka (v čase, keď ešte spolu ešte žili v spoločnej domácnosti) pravidelne očierňovala otca pred synom S.. Toto sa podľa S. dialo najmä v noci, keď sa uložil na spánok a chodievala za ním do izby ovplyvňovať jeho mienku o otcovi slovnou manipuláciou, citovým vydieraním. Obdobným spôsobom vplývala na S. aj po tom, ako k nej odišiel na vianočné prázdniny a týmto spôsobom syna dočasne zmanipulovala do tej miery, že syn pod jej vplyvom odmietal viackrát (podľa jej slov a vyjadrení) stretnutie s otcom. Po návrate do domáceho prostredia otca sa viac k matke vrátiť žiť nechcel. Keďže bolo v januári vydané rozhodnutie o zverení a úprave styku, otec bol nútený syna odviezť k matke, na čo však od rána toho dňa syn reagoval veľmi negatívne, mal psychosomatické zdravotné problémy. Z toho dôvodu s ním navštívil aj Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, kde pôsobia aj psychológovia, ktorých S. navštevoval. Po vypočutí riaditeľkou centra tá vydala správu z vyšetrenia, ktorý bol súčasťou žiadosti o vydanie neodkladného opatrenia. Bol tiež vypočutý na ÚPSVaR, kde uviedol, prečo chce zostať bývať u otca a tiež, prečo chce kontakt s otcom iba každú druhú nedeľu, bez prespatia. A to práve z vyššie uvedených dôvodov, bál sa, že ho matka zase bude manipulovať proti otcovi, s ktorým má hlboký, citový vzťah. Z tohto dôvodu bol rozsah styku matky s S. upravený v tomto rozsahu, na rozdiel od rozsahu styku s Y.. Nie pre manipuláciu a vplyv otca. Po odchode S. z domácnosti matky, dňa 14.02.2020, matka neprejavila záujem o kontakt so synmi, neprišla deti navštíviť. V marci 2020 súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým boli deti zverené do starostlivosti otca, a okrem iného bol určený styk matky s deťmi. V rámci tohto rozhodnutia matka deti nenavštevovala. Prvýkrát prišiel po deti starý otec a to až 10.05.2020, deti priviezol dňa 11.05.2020, teda prvé stretnutie s matkou prišlo až po 3

mesiacoch, aj to z iniciatívy starého otca, nie samotnej matky. Deti neskôr uviedli, že matka ani nevedela o tom, že ich starý otec privezie. Následne šli deti k matke po dohode so starými rodičmi až 02.06.2020, na celý víkend, keď po deti prišla matka a dovezol ich starý otec. Prišla iba preto, pretože starý otec si neuvedomil, že v daný čas má službu v práci, inak by po deti zase prišiel on. Z tohto dôvodu prídu absurdné tvrdenia matky, že by rada trávila so svojimi deťmi viac času, 20 hodín mesačne jej pripadá nedostačujúce (počas 3 mesiacov neprišla ani raz). Nevyužívala ani súdom stanovený rozsah návštev a hoci osočuje opakovane otca, že bráni v kontakte, manipuluje deti proti matke a snaží sa ju vymazať z ich životov, bol to práve on, ktorý bez problémov umožnil deťom ísť aj mimo rozsah, určený súdom. Približne 2 týždne po poslednej návšteve, asi v polovici júna, sa S. začal správať zvláštno, naznačil, že by chcel, aby priateľka otca spolu s jej deťmi odišli z domu (nepredchádzal tomu žiaden konflikt ani problém). Dovtedy v domácnosti všetko fungovalo bez problémov, veľkú časť prvej vlny „korony“ trávila priateľka otca spolu so všetkými 4 deťmi doma, pracovali v záhrade, vysádzali, varili spolu, šli do prírody a podobne. Preto túto zmenu v správaní a postoja nikto nechápal. Priateľka otca teda odišla s deťmi do jej bytu. Následne S. povedal, že počas poslednej návštevy u matky, teda cez víkend 02.-04.06. mu matka povedala, že by sa rada vrátila žiť domov do domácnosti, avšak nemôže, keďže tam žije aj otcova priateľka s jej deťmi. Sľúbila mu, že keď sa vráti, bude sa správať úplne rovnako ako priateľka, aj voči nim, aj voči rodine, domácnosti, tráveniu voľného času a podobne (čo pred tým nikdy z jej strany nebolo a nefungovalo), narozprávala mu, že s otcom sa budú ľubiť ako on s priateľkou, že všetko bude dokonalé, skvelé, krásne a podobne. S. tomu uveril, bol šťastný, že by sa matka takto zmenila, že by všetko fungovalo skvele tak, ako mu sľúbila. Otec preto začal hrať túto „hru“, povedal S., aby na druhý deň zavolať matke a povedal jej, že urobil tak, ako si želala - teda že priateľka s deťmi už odišli a môže sa teda pokojne vrátiť a splniť všetko to, čo mu sľúbila. Pri tomto telefonáte bol prítomný otec, aj syn Y. S. zavolať matke toto povedal. Na to ona zareagovala - no ale je tam ešte táto. S. ostal veľmi sklamaný, keďže ho zase oklamala, urobil všetko tak, ako si ona želala, nasľubovala mu pozitívne zmeny a tiež, že sa bude mama s tatom ľubiť tak, ako sa nikdy neľúbili a bude to skvelé a zrazu mu povie, že sa vrátiť nemôže, keďže v dome býva ešte otec. S. si vtedy uvedomil, že bol oklamán a podvedený. Keďže otcovu priateľku berie ako mamu, má s ňou veľmi dobrý vzťah, mrzelo ho to, že odišla (v podstate ju vyhnal). Pretože uveril klamstvám a manipuláciám matky. Tej evidentne šlo najmä o rozvrat fungujúcich dvoch rodín, zrejme ju hnevalo, že S. aj Y. berú priateľku pozitívne a rozumejú si. Od toho momentu viac za deťmi neprišla, ani v zmysle stanovených návštev, a to až do septembra 2020. Priateľke otca sa následne S. ospravedlnil, prosil ju o to, aby sa vrátila spolu s deťmi (následne po dlhých rozhovoroch sa aj vrátili). Povedal jej, ako ju má veľmi rád a že niekedy žiarli, keď vidí, aký má dobrý a hlboký citový vzťah so svojimi deťmi (často sa spolu objímajú, túlia, hovoria si, ako sa ľúbia), vyjadril sa, že on taký vzťah s matkou nemal a chýba mu to. A preto, keď mu matka sľúbila, že po jej návrate domov bude rovnaká, ako je otcova priateľka, veľmi jej chcel veriť a aj uveril. Takéto konanie matky bolo veľmi kruté a neľudské voči synovi, keďže si sama bola vedomá toho, že by sa do domácnosti, v ktorej žije aj otec, nikdy nevrátila. O to krutejšie vyznieva od nej konštatovanie, že aj napriek odchodu priateľky a jej detí sa nevráti, keďže tam žije ešte otec. Týmto spôsobom v podstate chcela zmanipulovať syna k tomu, aby z domu „vyhodil“ aj otca, s ktorým má hlboký citový vzťah, a to len kvôli nej. Z domu, do ktorého matka neinvestovala žiadne finančné prostriedky, ani pracovnú silu pri jeho stavbe, či finančné prostriedky na splácanie pôžičiek a hypotéky. Toto správanie nasvedčuje tomu, že matka nie je psychicky v poriadku a nevie reálne posúdiť následky svojho konania. Ako bolo uvedené vyššie, od cca polovice júna matka za deťmi neprišla, ani ich neprišla vziať v zmysle súdneho rozhodnutia, či mimo neho, na návštevu. Ak sa matka vyhovára na „koronu“ a obmedzenie pohybu obyvateľstva v jesennom období, zabúda na fakt, že celé leto boli uvoľnené opatrenia. Bola voľnosť pohybu, bolo možné ísť na výlet, dovolenku, do kina, na kúpalisko, na výlety atď. A práve v uvedenom období matka nevyužívala kontakt s deťmi ani len v rozsahu súdneho rozhodnutia, hoci teraz vo svojom odvolaní plače, že 20 hodín mesačne kontaktu je veľmi málo. Hoci si nenašla čas na kontakt s deťmi, vieme z viacerých zdrojov, že bola opakovane počas leta videná v obci Q. O., keď prišla na návštevu za kamarátkami. Pritom deti o tom ani nevedeli. Úplne chorý a absurdný bol zážitok S. zo dňa 19.09.2020. Šiel od babky na bicykli domov, o 2 ulice od ich bydliska zbadal na ulici stáť auto matky. Prišiel domov v šoku, že mama je tu, a nechápal, prečo im nevolala, že príde, ani prečo za nimi neprišla. Otec sa šiel presvedčiť, nafotil a nahral videozáznam jej automobilu ako dôkaz. S. s matkou následne telefonoval a pýtal sa jej, prečo bola v O.. Odpovedala mu, že nebola. Povedal jej, že klame, keďže videl na vlastné oči jej auto. Následne reagovala prudko v tom zmysle, že prečo by ona mala chodiť za nimi, veď keď ju videl, a chcel s ňou byť, mal prísť on za ňou. Na to jej odpovedal, že nevedel, v ktorom dome sa nachádza. A vrchol absurdnosti bola jej odpoveď - mal si si ma nájsť, zvoniť po domoch. Tým skončila ich komunikácia. Aj v tomto prípade je zrejme, že matka je buď psychicky chorá osoba, ktorá si neuvedomuje svoje konanie, alebo je chronická

klamárka, ktorá si vytvára svoju realitu a skresľuje skutočnosti, ktoré prezentuje okoliu, v tomto prípade súdu. Pričom jej činy, správanie a postoj k deťom je v ostrom rozpore s realitou. Približne 2 dni na to sa konalo vypočutie oboch detí na ÚPSVaR v Piešťanoch za účelom preskúmania aktuálneho stavu pred blížiacim sa pojednávaním. Deti si dali svoje výpovede utajiť, avšak v rozsudku o rozvode boli uvedené útržky, na základe ktorých aj súd rozhodol o zverení a rozsahu návštev matky s deťmi. Obe deti rovnocenne uviedli, že s matkou nie sú dlhodobo v kontakte, dlho za nimi neprišla, v podstate od 02.06.2020 - v tom čase to boli už 3 mesiace. Obaja vypovedali, že ich matka často nekontaktuje. Y. napríklad matka (ak ju napadne zavolať) volá zväčša, aby sa spýtala, či príde cez víkend k nej, k starým rodičom. Ak povedia nie, rozhovor prakticky hneď ukončí. Často sa vôbec nezaujíma o to, ako sa im darí, o ich zdravie, o ich radosti či starosti. S. sa vyjadril, že kontakt s matkou mu stačí v rozsahu, aký bol doteraz - to bol hlavný dôvod, prečo súd určil styk v takom rozsahu, v akom určil - bolo to pranie dieťaťa. Má už 12 rokov a dostatočne vyvinuté rozumové schopnosti, aby vedel posúdiť situáciu a rozhodol sa sám. Je pravda, že matka deti kontaktuje, avšak veľmi sporadicky. Zo záznamov v telefóne S. je zrejmé, že od jeho odchodu z jej domácnosti, t. j. 14.02.2020 S. kontaktovala až 26.02.2020, keď mal vypnutý telefón, následne sú zmeškané hovory zo dňa 27.02.2020, 06.03.2020, 07.03.2020, 08.03.2020. Potom je kontakt až po takmer troch mesiacoch - 16.06.2020, 18.06.2020 (hovor 5minút), 27.06.2020 (1 minúta 23 sekúnd), zmeškané hovory aj 02.07. a 04.07.2020, 05.09.2020 (teda po 2 mesiacoch), potom 22.09.2020 (6 min. a 31 sek.), zmeškaný 23.09.2020, 10.10.2020. Prijaté 13.10. (10 minút), 30.10. (13 min.), 07.11. (5 min.), 16.11. (12 min. 26 sek.). Zmeškané 18.11., 28.11., 03.12.2020, 06.01.2021, 08.01.2021. Z vyššie uvedeného je viac ako zrejmé, že syna S. nekontaktuje pravidelne a aj to veľmi málo. V marci 3x, apríl nič, máj nič, jún 3x, júl 2x, august nič, september 3x, október 3x, november 4x, december 1x, január 2x, čo je skutočne biedne. Záznamy v telefóne Y. sú až od 03.06.2020. Telefonovala mu júni - 05.06., 08.06., 09.06., 11.06., 15.06., 16.06., 17.06., 18.06., 19.06., 23.06., 25.06., 27.06. Ani jeden hovor nebol zmeškaný. V júli je záznam o zmeškanom hovore zo dňa 02.07.2020. Od toho dňa až do 13.09. ani raz Y. netelefonovala. Je to takmer identické obdobie ako v prípade S., ktorému od 04.07.2020 netelefonovala do dňa 05.09.2020. Záujem o komunikáciu s Y. začala až v septembri, a to 13.09., 22.09., 23.09., v októbri v dňoch 03.10., 08.10., 09.10., 10.10., 24.10. V novembri v dňoch 1.11., 11.11., 12.11., 28.11., 30.11. Ani jeden z hovorov nebol zmeškaný. V decembri v dňoch 1.12. zmeškaný, 02.12., 04.12., 08.12., 14.12., 15.12., 18.12., 21.12., 27.12., 30.12., 31.12. V januári 2021 v dňoch 06.01., 08.01., 15.01.2021. Z vyššie uvedeného je viac ako zrejmé, že matka na celé letné prázdniny vymazala svoje deti zo života. Nielen, že ich neprišla navštíviť, ale s nimi ani nebola v telefonickom kontakte, a to z vlastnej vôle, nie kvôli otcovi. Tiež je viac ako zrejmé, že matka klame aj v tom, že sa snažila viackrát dovolať na mobil svojich synov, ktorí jej telefonáty nedvíhali. S. sa venuje škole a vo voľnom čase trávi čas vonku, zväčša prácami na dvore, keď si mobilný telefón so sebou neberie. Y. ho naopak má takmer stále pri sebe. Z vyššie uvedeného je ale zrejmé, že matka z vlastnej vôle necítila potrebu celé letné prázdniny tráviť čas s deťmi, ani len s nimi byť v telefonickom kontakte. To je opäť v silnom protiklade s jej tvrdeniami o tom, ako otec manipuluje a ovplyvňuje deti, ako jej oni chýbajú, ako s nimi chce tráviť čas a 20 hodín mesačne s S. je pre ňu nedostačujúce, prirovnáva to takmer k týraniu dieťaťa a opiera sa o Dohovor o právach dieťaťa. Nie otec, ale práve matka je tá, ktorá manipulovala deti, najmä S. proti otcovi. Kým otec aj po jej odchode, a aj doteraz nebráni v kontakte detí s matkou, práve naopak, ak sa dohodnú, obe deti, alebo iba jedno z nich, ide k matke aj mimo rozsahu návštev, na väčší rozsah (aj od piatka do nedele), ak o to deti prejavia záujem a vyhovuje im to v rámci svojich školských povinností a programu. O tom, že matka objektívne nevníma realitu svedčí aj ten fakt, že vo svojom odvolaní žiada upraviť petit rozhodnutia v zmysle: „Matka je oprávnená si maloleté deti Y. a S. v prvom párnom týždni v mesiaci v stanovenom čase prevziať...“. Ako matka by si však mala byť vedomá toho, že o tri dni, t. j. 29.11.2020 syn Y. dovŕši 18 rokov, keď sa stáva dospelým a súd už nemôže rozhodnutím upravovať styk s matkou. Na základe vyššie uvedených skutočností, doterajších zistení, vykonaných šetrení ÚPSVaR, tiež referátu - psychologicky, súdu zastáva otec názor, že je postačujúci rozsah návštev matky s maloletým S., a to každý párný víkend v čase od nedele 09:00 h do nedele 18:00 h. Dieťa samotné opakovane vyjadrilo na ÚPSVaR svoju požiadavku - navštevovať matku len v uvedenom rozsahu, bez prespatia. Z doterajšej situácie v rodine však vyplýva, že často šli deti k matke aj v rozsahu celého víkendu, prípadne aj 2 víkendy po sebe. Niekedy však S. nemal záujem cez víkend ísť k matke na návštevu, tak šiel iba Y. sám, prípadne ani jedno z detí. S. naďalej trvá na vyššie uvedenom rozsahu styku s matkou, avšak vie, že zo strany otca toto nie je a nemusí byť striktné dané, že má stále možnosť kedykoľvek prejsť záujem o častejšie stretnutia, vo väčšom rozsahu a otec mu v tom tak, ako doteraz, nebude žiadnym spôsobom brániť. Deti sú zverené do starostlivosti otca a matka prispieva na výživu v sume 175,- Eur mesačne. Od dovŕšenia 18 rokov výživné pre Y. je vyplácané k jeho rukám, otec preto tieto finančné prostriedky už nepoužíva ako príspevok na výživu Y., ale celú ju

pokrýva sám so svojich finančných prostriedkov. Výživné od matky Y. používa na tvorbu svojich úspor a na pokrytie nákladov a potrieb, ktoré sú nad rámec bežnej vyživovacej povinnosti. Okrem úhrady všetkých nákladov na maloleté deti a ich potreby otec prispieva tiež osobnou starostlivosťou. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že matka od januára 2020, keď prišla odsťahovať S., prišla cielene za deťmi do Q. O. až 02.06.2020, vyzdvihnúť ich na návštevu, následne až koncom septembra 2020. Za 9 mesiacov absolvovala uvedenú 70 km cestu len trikrát. Keďže deti nenavštevovala, nebrala ich k sebe domov, nemala náklady na cestovné, nemala náklady spojené s prítomnosťou detí - výlety, dovolenka, jedenie v reštaurácii, vstupné za účelom zábavy atď. Z vyššie uvedených skutočností tiež vyplýva, že nemá problém opakovane absolvovať 70 km cestu do Q. O. na účely návštevy kamarátok. Nemala by mať preto problém vynaložiť finančné prostriedky aj za účelom návštevy detí. Otec predpokladá, že ani kamarátky jej nepreplácajú cestovné výdavky. Preto otec nesúhlasí s tým, aby bol povinný v druhom párnom týždni v mesiaci odovzdať dieťa matke v mieste jej bydliska a prevziať ich späť od matky v mieste jej bydliska. Pokiaľ matka prejavuje skutočný záujem o maloleté deti a kontakt s nimi, nemôže jej robiť žiaden problém dvakrát do mesiaca po ne prísť. Matka v minulosti dochádzala za prácou napríklad do A., teraz údajne pracuje v I. - C., ktorý je vzdialený od miesta jej bydliska XX km. Cesta tam a späť je 68 km, teda približne rovnaká vzdialenosť, ako jedna cesta za deťmi. Matka tiež opakovane účelovo klame, keď tvrdí, že „pri každom preberaní sa musela vysporiadať s negatívnymi verbálnymi útokmi otca, ktoré ťažko znášala. Toho dôvodom bola aj skutočnosť, prečo chodil pre deti starý otec“. Preberanie detí vždy prebieha rovnakým spôsobom - matka zaparkuje pred domom, zatelefonuje deťom, že už je namieste, z auta ani nevystúpi, deti nastúpia a hneď odídu. Rovnako to prebieha pri odovzdávaní detí - zastaví, deti vystúpia, matka sedí v aute a hneď odchádza. Otec je v tom čase v dome, nezúčastňuje sa týchto príchodov a odchodov. Nikdy sa nestalo, že by na ňu otec negatívne verbálne útočil. Svedkami sú vždy deti a obe vedia, aká je pravda. Matka by si mala uvedomiť, že nemôže klamať tým, ktorí boli priamo pri tom, lebo potom v ich očiach veľmi klesá a nie vinou otca. Len raz sa stalo, že prišiel za matkou požiadať ju, aby ho telefonicky kontaktovala, ak nie je možné dodržať čas návratu detí domov. Predtým sa mal S. vrátiť domov o 18:00 h, ale o 21:00 h ešte nebol doma, matka nedvíhala telefón, nenapísala, že budú meškať. Dôvod, prečo chodí starý otec namiesto matky, je podľa detí aj v tom, že niekedy matka bola ešte v práci, prípadne sa jej už večer nechcelo absolvovať dvakrát 70 km cestu. Matka často účelovo klame a zavádza súd. Celé leto nekontaktovala deti, nevenovala sa im, ani im len nezavolala, ale za kamarátkami do miesta bydliska detí aj napriek 70 km ceste nemala problém viackrát prísť. Jej prístup k deťom často spôsobí viac škody, ako úžitku. Kým otec chcel deťom čo najviac uľahčiť situáciu okolo rozvodu manželstva tým spôsobom, že nikdy nebránil v kontakte detí s matkou, aby boli väzby zachované a nenarušili sa, bola to práve matka, ktorá systematicky deti zavádzala a klamala, najmä maloletého S., a to s jediným cieľom, narušiť väzbu a vzťah medzi ním a otcom a zmanipulovať ho do tej miery, aby na otca a celú jeho rodinu zanevrel. Vo svojom odvolaní doslova píše: „Styk rodiča s maloletým dieťaťom má zabrániť tomu, aby maloleté dieťa neprimerane silno pocíťovalo absenciu rodiča, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, ako aj, aby rodič nestratil akýkoľvek kontakt a dosah na výchovné pôsobenie na dieťa, pokiaľ nie je tohto práva pozbavený, obmedzený, alebo toto právo nemá pozastavené.“ Bola to však práve matka, ktorá presne toto a práva dieťaťa porušovala, odkedy dieťa zmanipulovala, aby zostalo žiť s ňou a všetkými možnými spôsobmi sa snažila navždy prerušiť väzbu medzi dieťaťom a otcom. Vyznieva to potom absurdne z jej úst, keď toto ide vyčítať otcovi, ktorý sa takéhoto konania nikdy od jej odchodu z domácnosti nedopustil. Deti sú naďalej v kontakte s matkou, či starými rodičmi, podľa ich prania a vzájomnej dohody. Strávili s nimi svoje narodeniny, časť vianočných prázdnin a to opakovane. Matka tiež doslova uvádza, že „...nebola schopná presvedčiť svojho syna ovplyvneného otcom, aby žil práve s ňou“. Tým doslova priznáva, že manipulovala, ovplyvňovala a presviedčala syna, aby sa rozhodol žiť s ňou. Ako vidno, bezvýsledne. Kým toto neurobila, deti boli v pravidelnom kontakte s ňou aj starými rodičmi, a to dokonca bez akejkoľvek právnej úpravy, keďže otec trval na tom, aby väzby boli zachované a bolo len na slobodnej vôli detí, ako, kedy a na aký čas sa rozhodnú odísť za matkou a jej rodičmi. Keď však bez vedomia otca S. doslova vytrhla z domáceho prostredia, zmenila mu školu, bránila v kontakte s otcom, nedovolila ich stretnutie, či telefonický kontakt a nakoniec pritvrdila v tom, že od syna vyžadovala, aby otca úplne vymazal zo svojho života a taktiež celú jeho rodinu, došlo k pochopeniu u S.. Uvedomil si absurdnosť tejto situácie a manipulácie matky a z toho dôvodu sa aj vrátil naspäť do domáceho prostredia k otcovi, pretože tam môže žiť slobodne, bez nátlakov, bez manipulácií a očierňovania druhého rodiča.

10. K odvolaniu matky sa vyjadril aj pôvodne maloletý Y. tak, že už je plnoletý a matku bude navštevovať podľa svojho uváženia. Otec ich s mal. S. nemanipuloval. Matka sa snažila donedávna manipulovať maloletého S.. Otec im nikdy nebránil navštevovať matku, avšak keď bol S. v starostlivosti matky,

zakazovala mu styk s otcom. Keď matka detí vozí, ostáva v aute a otec v dome. Len raz sa stalo, že jej povedal, aby sa ohlásila, keďže vtedy prišla až okolo 21:00 h a nedvíhala telefón a ani nezavolať. Nie je pravda, že by otec matku niekedy pri preberaní detí verbálne napádal. Približne jeden rok udržiavali pravidelný kontakt, hoci neexistoval žiadny rozsudok. Bolo to o dohode medzi deťmi a matkou. V lete strávili mesiac z letných prázdnin u starých rodičov a na dovolenke v Maďarsku jeden týždeň. Všetko sa zmenilo po zimných prázdninách v roku 2019, keď matka S. už nevrátila. Zmenila mu školu a trvalé bydlisko bez vedomia otca.

11. Procesný opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky odkázal na svoje predchádzajúce písomné správy a vyjadrenia a odporúčal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

12. Účastníci ďalšie podania v odvolacom konaní do spisu nedoručili.

13. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa [§ 355 ods. 1 CSP], po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody [§ 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP], preskúmal napadnutý rozsudok v napadnutej časti úpravy styku bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že konanie treba sčasti zastaviť a sčasti je nevyhnutné napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť správnosť rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý odvolaním napadla matka v časti týkajúcej sa styku s maloletými deťmi. Výroky týkajúce sa rozvodu manželstva účastníkov, osobnej starostlivosti o maloletých, ich zastupovania a správy ich majetku, ako aj vyživovacej povinnosti k nim vrátane výrokov zrušujúcich neodkladné opatrenia neboli odvolaním napadnuté, v dôsledku čoho nadobudli právoplatnosť a nepodliehali odvolaciemu prieskumu.

15. S konaním o rozvod manželstva, ktoré sa v danej veci začalo na návrh otca, je zo zákona spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode (§ 100 CMP). Súd je tak povinný najmä určiť, komu maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti, kto ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a súčasne musí určiť, ako má rodič, ktorému neboli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na ich výživu alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného (§ 24 ods. 1 ZoR). V rámci konania o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom je teda v zásade pojmovo vylúčené, aby súd rozhodoval o pomeroch k deťom, ktoré medzičasom nadobudli plnoletosť.

16. Keďže pôvodne maloletý 1 (Y.) dosiahol v priebehu odvolacieho konania plnoletosť, odpadla potreba upravovať osobnú starostlivosť a s tým súvisiaci styk s týmto dieťaťom rodičov a zároveň z tohto dôvodu zaniklo aj postavenie rodičov ako jeho zákonných zástupcov a správcov jeho majetku. V konaní nemožno pokračovať ani v rozsahu vyživovacej povinnosti, pretože o tej bolo rozhodnuté ešte v čase, keď bol Y. maloletý, výrokom, ktorý sa stal právoplatným, pretože účastníci sa voči nemu neodvolali.

17. Vzhľadom na tieto úvahy odvolací súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky, za ktorých by mohol rozhodnúť o pomeroch manželov k Y. (označenému ako maloletý 1). Znamená to, že ide o nedostatok procesnej podmienky (§ 161 ods. 1 CSP), ktorý nemožno odstrániť, v dôsledku čoho treba konanie zastaviť. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie preto odvolací súd v šiestej až deviatej výrokovej vete týkajúcej sa úpravy pomerov manželov k maloletému 1 na čas po rozvode, konkrétne úpravy styku, zmenil (§ 388 CSP) tak, že konanie o úprave styku matky s Y. zastavil (§ 161 ods. 2 CSP).

18. Vo zvyšku týkajúcom sa styku matky s maloletým S. zostalo úlohou odvolacieho súdu vyhodnotiť, či je rozhodnutie súdu prvej inštancie vecne správne.

19. Svojím prvým odvolacím dôvodom matka v podstate namietala, že súd prvej inštancie porušil jej právo na spravodlivý proces tým, že o nevyhovení žiadosti advokátky matky o odročenie pojednávania,

na ktorom bol napokon vyhlásený napadnutý rozsudok, súd prvej inštancie informoval matku len 2 dni pred pojednávaním, hoci žiadosť podala až 40 dní vopred a na tomto pojednávaní rozhodol vo veci v rozpore s tým, ako sa účastníci dohodli na úprave styku s maloletými.

20. Súčasťou práva na spravodlivý proces je možnosť účastníkov argumentovať až do rozhodnutia súdu a predvídať toto rozhodnutie. Predvídateľné je také rozhodnutie, ktorému predchádza predvídateľný postup pri konaní a rozhodovaní. Účastníci by nemali byť zaskočení možným iným právnym posúdením veci súdom bez toho, aby im bolo umožnené tvrdiť skutočnosti významné z hľadiska sudcovho právneho názoru a navrhnúť na ich preukázanie dôkazy. Rovnako by nemali byť zaskočení takým postupom súdu, ktorý nie je v súlade s procesným právom a jeho pravidlami (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.10.2011, sp. zn. 7Cdo/42/2010).

21. Odvolací súd musí po oboznámení sa s postupom prvoinštančného súdu konštatovať, že tento nekonal predvídateľným spôsobom, čo v konečnom dôsledku viedlo k vydaniu prekvapivého rozhodnutia, čím došlo k porušeniu práva matky na spravodlivý proces.

22. Matka podaním z 28.04.2020 po tom, čo bolo (predposledné) pojednávanie odročené na účely znaleckého dokazovania pribratím znalca z odboru psychológia, upustila od požiadavky znaleckého dokazovania a o. i. navrhla upraviť styk matky s maloletými na každý páry víkend v čase od piatku 17:00 h do nedele 16:00 h. Na tento návrh reagoval podaním z 18.06.2020 otec, ktorý takisto netrval na znaleckom dokazovaní a súhlasil s matkou navrhovaným vymedzením styku (č. l. 190). Súd prvej inštancie dňa 28.07.2020 vytýčil termín pojednávania na 01.10.2020 a predvolanie doručil účastníkom. Advokátka matky podaním z 20.08.2020 žiadala pojednávanie odročiť z dôvodu kolízie so skôr vytýčeným pojednávaním v inej veci na Okresnom súde Nové Zámky. Dňa 28.09.2020 prvoinštančný súd upovedomil advokátku matky, že nejde o dôležitý dôvod, a pojednávanie sa preto uskutoční vo vytýčenom termíne. Nasledujúci deň (29.09.2020) sa matka vyjadrila tak, že pristupuje na návrh otca z 18.06.2020. Zo zápisnice z pojednávania (č. l. 230) však vyplýva, že advokátka otca navrhla na pojednávaní upraviť styk matky v užšom rozsahu. Konkrétne žiadala, aby matka bola oprávnená stretávať sa s mal. S. každý páry víkend v nedeľu od 10:00 h do 18:00 h. Odôvodnila to tým, že, „matka bola naposledy v Piešťanoch pred 2 týždňami, maloletý S. ju videl, preto jej zavolať. Matka mu oznámila, že ak ju chce vidieť, má za ňou prísť k jej priateľke, u ktorej bola. Matka sa pred tým celé 3 mesiace o deti nezaujímal. Vôbec sa s nimi nestretla. Stretli sa iba vtedy, keď rodičia matky prejavili záujem o stretnutie sa s mal. deťmi na oslave 60-tych starej matky“.

23. Z vyššie opísaných súvislostí je zrejmé, že po odročení pojednávania na účely dokazovania znalcom, od ktorého napokon súd prvej inštancie po vyjadrení účastníkov upustil, sa účastníci snažili ešte pred rozhodnutím vo veci samej dohodnúť na sporných otázkach, medzi ktoré patril aj rozsah styku matky s maloletým S.. Dohodu aj de facto dosiahli, keď otec podaním z 18.06.2020 prijal návrh matky na úpravu styku tak, že matka bude oprávnená stýkať sa s maloletým S. v celý (páry) víkend (teda aj s prespaním v piatok a sobotu). Matka dva dni pred pojednávaním potvrdila, že sa takouto úpravou styku stotožňuje. Súd prvej inštancie na túto situáciu nijakým osobitným spôsobom nereagoval a účastníkov neoboznamoval so svojím právnym názorom, ktorý by sa odchyľoval od podstaty účastníkmi navrhovanej dohody o styku. Účastníkom nebolo doručené ani žiadne vyjadrenie procesného opatrovníka, ktorým by tento vznášal akékoľvek námietky proti navrhovanej dohode o styku. Účastníci preto nemali dôvod predpokladať, že súd prvej inštancie rozhodne o styku inak, ako to vyplýva z výmeny vyjadrení advokátov účastníkov v období pred posledným pojednávaním, na ktorom bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Práve naopak, mohli odôvodnene očakávať, že prvoinštančný súd nebude mať proti navrhovanej úprave styku na pojednávaní žiadne zásadné výhrady. To potvrdzuje aj vyjadrenie matky z 29.09.2020, v ktorom zdôraznila, že ide o záverečné stanovisko a žiadala ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní.

24. Na pojednávaní však došlo k zmene okolností, keď advokátka otca predniesla nový návrh na úpravu styku s maloletým S., ktorým sa malo právo matky na styk obmedziť v podstate tak, že čas strávený matkou s maloletým sa mal skrátiť z 94 hodín mesačne (47 x 2) na 16 hodín (8 x 2), teda asi na 1/6 času podľa dohody účastníkov. V tejto súvislosti advokátka otca doplnila nové skutkové tvrdenia o rozhodujúcich okolnostiach, ktoré mali túto zmenu odôvodňovať. V dovtedajšom priebehu konania však nič nenaznačovalo, že by sa otec mienil odchyliť od návrhu dohody o styku, preto matka nemusela predpokladať, že predmetom pojednávania budú nové skutkové tvrdenia účastníkov konania spôsobilé

privodiť iné rozhodnutie o styku. Pokiaľ súd prvej inštancie na pojednávaní, na ktoré sa matka nedostavila v domnienke, že súd bude vychádzať z rodičmi navrhovanej úpravy styku s maloletým S., rozhodol vo veci inak, bolo jeho rozhodnutie len ťažko predvídateľné.

25. Postup prvoinštančného súdu je v rozpore s jeho konštatovaním v napadnutom rozsudku (bod 39), že zákon o rodine uprednostňuje dohodu rodičov o styku s mal. dieťaťom, ktorá ani nevyžaduje schválenie súdu. Prvoinštančný súd navodil dojem akceptovania dohody rodičov o styku s maloletým S., ale jeho konečné rozhodnutie tomu nezodpovedá. Zistenie nového skutkového stavu na poslednom pojednávaní nevyhnutne viedlo prvoinštančný súd k novému právnomu posúdení veci, ktoré matka nemohla predvídať. Výsledkom nepredvídateľného postupu v konaní je prekvapivý rozsudok, ktorý v zmysle citovanej súdnej praxe porušuje právo účastníka na spravodlivý proces.

26. Zároveň tým, že súd prvej inštancie na pojednávaní, ktorému predchádzal vyššie opísaný vývoj, rozhodol vo veci bez toho, aby matku konfrontoval s novým návrhom otca na úpravu styku, svojím postupom znemožnil matke vyjadrovať sa k skutkovým tvrdeniam predneseným protistranou, čím jej odňal možnosť konať pred súdom.

27. Takisto sa odvolací súd stotožňuje s výhradou matky, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho zisteného skutkového stavu. V konaní vo veciach starostlivosti o maloletých, v ktorom rozhoduje o styku s maloletým [§ 111 písm. d) CMP], je súd povinný zistiť skutočný stav veci (§ 35 CMP). Účastníci sú síce povinní úplne a pravdivo opísať skutkové okolnosti potrebné na rozhodnutie (§ 32 ods. 1 CMP), no musí ísť o tvrdenia overiteľné dokazovaním. Na účel splnenia povinnosti zistiť skutočný stav veci musí súd v mimosporovom konaní v zásade vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci (§ 36 CMP). Osvojiť si môže len zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, a to tiež len vtedy, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti a iba ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP). Skutkový stav sa zisťuje na pojednávaní dôkaznými prostriedkami (§ 186 ods. 2 CSP), medzi ktoré patrí aj výsluch účastníka, či dôkaz listinou. Dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené (§ 204 CSP).

28. Súd prvej inštancie však zisťoval okolnosti, ktoré nastali po dosiahnutí dohody o styku medzi rodičmi (teda po 18.06.2020), len z prednesu advokátky otca a vyjadrenia procesného opatrovníka, ktorý odkázal na správy z výsluchu maloletých. V samotnom výsluchu otca sa o tieto otázky nezaujímal a nepovažoval za potrebné k nim vypočuť ani matku. Na pojednávaní nevykonal ani dokazovanie správami z výsluchu maloletého S.. V napadnutom rozsudku len zreprodukoval obsah správy z prešetrených pomerov z 18.09.2020, ale nevyvodil z neho žiadne konkrétne skutkové závery, ktoré by boli želateľné prinajmenšom v rozsahu významu výroku maloletého S. „s mamou sa chcem stretávať, tak ako doteraz“.

29. Keďže súd prvej inštancie nevykonal potrebné dokazovanie na objasnenie tvrdení prednesených advokátkou otca na pojednávaní, nedostatočne zistil skutočný stav veci potrebný na rozhodnutie vo veci, čím je daný aj odvolací dôvod podľa § 62 ods. 1 CMP.

30. Podľa názoru odvolacieho súdu je dôvodná aj námietka matky, že súd prvej inštancie pochybil pri právnom posúdení veci, pokiaľ ide o realizáciu styku. Súd prvej inštancie síce identifikoval relevantné ustanovenia zákona o rodine (§ 24 ods. 4 a § 25 ods. 1, 2 a 3), no na daný skutkový stav ich neuplatnil správne. V napadnutom rozsudku súd prvej inštancie konštatuje, že o styku rozhodol o. i. v záujme maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o starostlivosti o maloletého treba vychádzať z predpokladu, že záujmom dieťaťa je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov (pozri v tomto zmysle nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. I. ÚS 2482/13). Pojem „v starostlivosti oboch rodičov“ nemožno chápať ako paušalizáciu (uprednostnenie) striedavej starostlivosti ako základného východiska pri rozhodovaní o výchove detí. Naopak je nevyhnutné, aby všeobecné súdy vždy zohľadnili ad hoc všetky okolnosti posudzovanej veci a rozhodli o forme starostlivosti v najlepšom záujme dieťaťa - tak, aby bol podiel oboch rodičov na starostlivosti a výchove dieťaťa zásadne rovnocenný, čo možno dosiahnuť aj zverením dieťaťa do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov, avšak za zodpovedajúcej úpravy styku dieťaťa s druhým rodičom (pozri v tomto zmysle nález Ústavného súdu ČR, sp. zn. IV. ÚS 1921/17).

31. Podľa názoru odvolacieho súdu však prvoinštančný súd nemohol na základe dokazovania vykonaného v rozsahu, v akom uznal za vhodné, uzavrieť, že by existoval závažný dôvod, ktorý by

opodstatňoval obmedzenie styku matky s maloletým S. len na jeden necelý deň každého párneho týždňa v roku, teda že by takáto úprava styku bola v súlade so záujmom maloletého, tak ako sa to deklaruje v napadnutom rozsudku. Len pre úplnosť odvolací súd upozorňuje, že otec v odvolaní spomína ak dostatočný o čosi širší styk, ako bol určený v napadnutom rozsudku.

32. Prekvapivé rozhodnutie, nesprávne právne posúdenie a nesprávne ustálený skutočný stav veci nevykonaním dokazovania potrebného na zistenie rozhodujúcich skutočností, sú vzhľadom na opísanú mieru zlyhania prvoinštančného súdu takými vadami konania, ktoré nie je dobre možné napraviť až v odvolacom konaní. V dôsledku toho odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v šiestej až deviatej výrokovej vete týkajúcej sa styku matky k maloletému S. na čas po rozvode a v závislej dvanástej výrokovej vete o trovách tejto časti konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec podľa § 391 ods. 1 CSP v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

33. Súd prvej inštancie bude v ďalšom konaní (§ 391 ods. 3 CSP) vychádzať z vyslovených právnych názorov odvolacieho súdu a konanie bude viesť tak, aby bol jeho postup pre účastníkov predvídateľný. Nanovo pristúpi k posúdeniu skutkových tvrdení účastníkov vrátane ich prednesov v odvolacom konaní a vytvorí im priestor na reakciu na tvrdenia protistrany. Dokazovanie vykoná v rozsahu potrebnom na preukázanie skutočného stavu veci, najmä v súvislosti s okolnosťami, ktoré nastali po dohode rodičov o styku. Dôkaz listinou vykoná v súlade s § 204 CSP, z hľadiska ktorého nie je podstatné, či je jej obsahom výpoveď maloletého. Následne súd prvej inštancie po doplnení dokazovania opätovne zhodnotí všetky vykonané dôkazy v ich jednotlivosti, ale aj vo vzájomnej súvislosti (§ 191 CSP), a v spojení so zhodnými skutkovými tvrdeniami účastníkov, o ktorých pravdivosti nemá pochybnosti a ktoré nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním (§ 37 CMP), ustáli skutočný stav veci. Takto zistený skutočný stav veci potom podrobí právnomu posúdeniu podľa poslednej vety § 24 ods. 4 a § 25 ods. 1, 2 a 3 ZoR. Svoje závery potom v novom rozsudku odôvodní spôsobom súladným s § 220 ods. 2 CSP a bude dbať na to, aby bolo jeho odôvodnenie presvedčivé. Zároveň rozhodne aj o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).